

siis kogu laia orulammi. Suurem tõus oli 1922. a. ja 1923. a. kevadel, mil vesi tõusis üle 3 m ja uputas ka madalamal asuvad Tartu linna osad, tuues nii mõndagi sekeldust ja kahju.

Alamjooksul haruneb Emajõgi kaheks: suurem, lõunapoolne päris Emajõgi, ja kitsam, põhjapoolne Koosa jõgi. Viimane seisab Lagina (ehk Laginuse) jõe kaudu ühenduses Koosa järvega (3.3 km pikk, kuni 1.2 km lai, sügavus kalameeste otsuse järele 7–8 m, pindala 3.05 km², põhi pehme, mudane, kaldad soised ja roogu kasvanud), kuhu voolab omakord väike Porijõgi, mis tekkinud Viira ja Tähema oja ühinemisest (127. joon.). Kohaliste elanikkude tõendusel suurenevat Koosa järv aegamööda ja uputavat ümberkaudseid soo-heinamaid. Selle põhjuseks võiks pidada Peipsi vete valgumist lõunasse, nagu eespool

J. Pääsuke'se foto E. R. M. kogudest.

128. joon. Vasula järv.

Esikohal madal heinamaa, üle järve Vasula mets.

tähendatud. Lõuna pool Koosa järve asub Väike Tsirkjärv (pindala 7 ha).

Emajõe tähtsamaks lisajõeks on Amme jõgi, kihelkonna loodepiiril. Ta saab alguse Kuremaa järvest Palamuse kihelkonna piirides; ta ülemjooks on Palamuse ja Maarja-Magdaleena kihelkonnas. Tartu-Maarja ja Äksi kihelkonna piiril jookseb ta esiti kirde-edela sihis, Kikivere veskist ja Väägvere külast mööda kuni Lubja veskini, kus teel ees olevad Engavere ja Haavamõisa voored sunnivad teda pöörduma loodesse. Haavamõisa voore põhjapoolsest otsast mööda pääsedes omandab ta endise kirde-edela sihi, kuid enne Emajõkke suubumist teeb Võibla küla kohal veel kord käänaku loodesse. Jõesäng, 5–10 m laiune ja vahelduva sügavusega, kasutab kihelkonna piiril suuremalt